# Raadsvoorstel

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Raadsnummer:** | **2025-098** | Zaaknummer: | **2025036** |
| **Onderwerp:** | **Wijziging Reglement van orde gemeenteraad Nijkerk 2026** | | |
| Korte inhoud: | Met de voorgestelde wijzigingen van het Reglement van orde van de gemeenteraad wordt het reglement in overeenstemming gebracht met de wensen en werkwijze van de gemeenteraad. De belangrijkste aanpassingen gaan over de vereisten voor commissieleden en de actualisering van de procedure voor hoofdelijk en elektronisch stemmen. | | |

Datum voorstel: 12 december 2025

**Voorstel**

1. Het wijzigingsbesluit van het Reglement van orde van de gemeenteraad Nijkerk 2024 vast te stellen, waarmee de volgende wijzigingen worden aangebracht:
   a. Vervallen van het vereiste dat commissieleden (niet-raadsleden) op de kandidatenlijst van de laatste verkiezingen moeten staan, waarbij wordt toegevoegd dat bij een afsplitsing geen commissieleden voorgedragen kunnen worden (artikel 19 Rvo);
   b. Aanpassing van het maximale aantal commissieleden per fractie van zes naar vier (artikel 19 Rvo;
   c. Actualisering van de procedure voor hoofdelijk en elektronisch stemmen (art 53 Rvo);
   d. Enkele kleine verduidelijkingen in de artikelteksten en de toelichting.

**Inleiding**

Het Reglement van orde van de gemeenteraad (hierna: reglement) bevat regels over de werkwijze van de gemeenteraad in brede zin. Zo beschrijft het reglement hoe de voorbereiding, het verloop en de verslaglegging van commissie en raadsvergaderingen plaatsvindt. Het reglement beschrijft ook welke taken commissies als de auditcommissie en de agendacommissie hebben en welke afspraken gelden bij het inzetten van raadsinstrumenten als moties en amendementen. Het huidige reglement is op 14 december 2023 vastgesteld.

<u>Voorgestelde aanpassingen</u>

Door het fractievoorzittersoverleg is de wens geuit de volgende aanpassingen te doen:

1. Het laten vervallen van het vereiste dat commissieleden (niet-raadsleden) op de kandidatenlijst van de laatste verkiezingen moeten staan en de aanpassing dat ten hoogste vier in plaats van zes niet-raadsleden per fractie worden voorgedragen. Hierbij is ook opgenomen dat bij een afsplitsing geen commissieleden voorgedragen kunnen worden. (art. 19)
2. De procedure voor hoofdelijke stemming te actualiseren naar de praktijk van (in beginsel) elektronisch stemmen met stemknoppen. (art. 53)

Daarnaast wordt voorgesteld enkele kleinere verduidelijkingen aan te brengen, te weten:

1. Verduidelijking dat bij beeldvormingen, raadscommissies en raadsvergaderingen beeld- en geluidopnames opnames worden gemaakt die live worden uitgezonden en na afloop via de website raadpleegbaar zijn. (art. 17, 39, 62)
2. Aanpassing van de bepaling over interpellatie zodat duidelijk is dat de raad ook de interpellant verlof kan geven vaker het woord te voeren. (art. 67, lid 5)
3. Herstel van enkele verschrijvingen.
4. Het in overeenstemming brengen van de artikelsgewijze toelichting met de voorgestelde aanpassingen en verduidelijking van de toelichting op enkele onderdelen.

Dit voorstel tot wijziging van het reglement voorziet in deze aanpassingen. Bij dit raadsvoorstel is ter informatie een versie van het reglement gevoegd waarin de voorgestelde wijzigingen zichtbaar zijn (bijlage 1).

**Beoogd effect**
Beoogd wordt het Reglement van orde van de gemeenteraad aan te passen zodat het reglement overeenkomt met de actuele wensen en werkwijze van de gemeenteraad.

**Argumenten**
*1.1 Vervallen vereiste 'plaatsing op de kandidatenlijst van de laatste verkiezingen' maakt mogelijk dat tussentijds geïnteresseerde inwoners als commissielid een bijdrage aan het raadsproces geven*
Door dit vereiste te laten vervallen wordt het mogelijk om tussentijds geïnteresseerden die als commissielid hun bijdrage willen leveren aan de lokale democratie - maar bij de laatste verkiezingen nog niet in beeld waren - in de vorm van commissiedeelname deel te laten nemen. Het is hierdoor bijvoorbeeld ook mogelijk om in aanloop naar gemeenteraadsverkiezingen kandidaat raadsleden te laten kennismaken met het raadswerk.

Overigens bevat het reglement waarborgen die zorgen dat commissieleden die geen raadslid zijn – net als raadsleden – moeten voldoen aan de bepalingen uit de Gemeentewet zoals de bepalingen over verboden handelingen, de voorwaarde dat zij inwoner van de gemeente Nijkerk moeten zijn, 18 jaar of ouder moeten zijn en nevenfuncties openbaar moeten maken. Deze voorwaarden in het reglement zijn ongewijzigd.

*1.2 Aanpassing maximum aantal commissieleden per fractie van zes naar vier en geen commissieleden bij afsplitsing*
Met de voorgestelde aanpassing van artikel 19 is niet langer een relatie gelegd met het aantal leden waaruit een fractie bestaat. Het voorstel is om voor elke fractie een maximum van vier 'niet-raadsleden' als commissielid te hanteren (raadsleden zijn automatisch ook altijd commissielid). Verder is de regel toegevoegd dat bij een afsplitsing gedurende de zittingsperiode van de raad het afgesplitste raadslid (of raadsleden) geen commissieleden kan voordragen.

*1.3 Procedure hoofdelijk en elektronisch stemmen geactualiseerd*
Artikel 53, dat gaat over (hoofdelijk) stemmen, is in zijn geheel herzien. Met deze aanpassingen is de procedure van het elektronisch stemmen volledig opgenomen. De voorgestelde procedure gaat er vanuit dat – als stemming wordt verlangd – in beginsel via de stemknoppen van het elektronische stemsysteem wordt gestemd. Werkt het elektronisch systeem niet naar behoren, dan wordt met handopsteking gestemd.

*1.4 Overige aanpassingen zijn ondergeschikt van aard*
De overige wijzigingen zijn in de inleiding al toegelicht. Deze zijn ondergeschikt van aard. In het raadsbesluit zijn alle wijzigingen opgenomen. In bijlage 1 zijn de wijzigingen zichtbaar in de volledige tekst van het reglement. Tot slot is een was-wordt-waarom lijst toegevoegd waarin het oude en het nieuwe artikel is weergegeven.

*1.5. Wensen en bedenkingen college leiden niet tot een aanpassing*
Het college heeft in zijn reactie twee wensen geuit:
1. Het college verzoekt de reactietermijn voor beantwoording van schriftelijke vragen in artikel 69, lid 3 te verruimen van drie naar vier weken. Het college geeft (samengevat) aan dat de termijn van drie weken vaak lastig haalbaar is. Bijvoorbeeld door de afwezigheid van een persoon, als de periode (deels) in een reces valt of als afstemming nodig is met een externe partij. Vier weken geeft in dit soort situaties meer armslag.

Voorstel fractievoorzittersoverleg:
Schriftelijke vragen worden over het algemeen gesteld vanwege een bepaalde maatschappelijke of politieke urgentie. Dat was ook de overweging om bij de vaststelling van het huidige RvO op 14 december 2023 deze termijn van 30 dagen te verkorten naar drie weken. De termijn van 30 dagen werd voorheen als relatief lang

ervaren. We vinden drie weken reactietijd als uitgangspunt nog steeds passend en stellen daarom voor deze wens van het college niet over te nemen. We hebben overigens begrip voor situaties van overmacht zoals het college die beschrijft. In die gevallen kan – zoals nu al gangbaar is – contact worden gezocht met het raadslid dat de vraag heeft gesteld om toe te lichten waarom meer tijd nodig is en af te spreken welke termijn haalbaar is.

2. Het college constateert dat in het Reglement van orde de burgemeester wordt aangeduid als ‘hij’. Het college geeft daarbij aan dat als dit slechts een taalkundige aanduiding betreft dat helemaal oké is, maar dat sinds 12 december 2024 deze gemeente een vrouwelijke burgemeester heeft. Dan ligt het ook in lijn dat zij op de juiste wijze wordt aangehaald.

Voorstel fractievoorzittersoverleg:
Naar onze lezing is dit inderdaad slechts een taalkundige aanduiding die in dit Reglement gaat over het ambt van burgemeester en niet over de persoon die het ambt vervuld. In het dagelijks taalgebruik duiden we de burgemeester uiteraard aan als ‘zij’ als het over onze huidige burgemeester gaat. Wij stellen voor dit ongewijzigd te laten.

**Kanttekeningen**
N.v.t.

**Financiën**
De voorgestelde aanpassingen hebben geen financiële gevolgen.

**Communicatie**
Zoals voorgeschreven in artikel 147a Gemeentewet is het college in de gelegenheid gesteld eventuele wensen en bedenkingen bij het voorstel in te dienen, voordat de raad een besluit neemt. Het college heeft op 6 januari 2026 een reactie gegeven die in bijlage 3 is opgenomen. Zie argument 1.5 voor het voorstel met betrekking tot de wensen en bedenkingen.

In het raadsbesluit zijn uitsluitend de wijzigingen ten opzichte van het huidige reglement opgenomen. Na publicatie in het gemeenteblad is op overheid.nl de integrale gewijzigde tekst van het Reglement van orde te lezen.

**Vervolg**
Dit besluit wordt bekendgemaakt in het gemeenteblad en treedt de dag daarna in werking als het geldende Reglement van orde voor de gemeenteraad van Nijkerk. Zie verder de paragraaf communicatie.

**Bijlagen**
1. Reglement van orde van de gemeenteraad Nijkerk 2024 – wijziging 2026 (wijzigingen zichtbaar)
2. Was-wordt-waarom lijst Reglement van orde gemeenteraad Nijkerk – wijziging 2026
3. Reactie college van B&W op wijziging RvO (wensen/bedenkingen)

Het fractievoorzittersoverleg van Nijkerk,

| | |
|---|---|
| de griffier, | de voorzitter, |
| mevrouw A.G. Verhoef-Franken | mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek |

**RAADSBESLUIT**

**Nummer: 2025-098**

**Besluit van de raad van de gemeente Nijkerk tot wijziging van het Reglement van orde van de gemeenteraad Nijkerk 2024**

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van 12 december 2025;

gelet op de wensen en bedenkingen van het college van B&W van 6 januari 2026;

gelet op artikel 16 van de Gemeentewet;

**b e s l u i t :**

Artikel I
Het Reglement van orde van de gemeenteraad Nijkerk 2024 als volgt te wijzigen:

A.
Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

In de alfabetische volgorde wordt de volgende begripsbepaling ingevoegd:
beeldvorming: een bijeenkomst van de gemeenteraad voor het delen van informatie;

B.
Aan artikel 17 worden twee leden toegevoegd, luidende:

6. Tijdens een Beeldvorming worden er geluid- en beeldregistraties gemaakt. Deze worden live uitgezonden en na afloop van de vergadering op de gemeentelijke website geplaatst.
7. Anderen die van een Beeldvorming geluid- of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de voorzitter van de Beeldvorming en gedragen zich naar diens aanwijzingen.

C.
In artikel 18, tweede lid wordt “raadscommisssie” vervangen door “raadscommissie”.

D.
Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid komt te luiden:

3. Elke raadsfractie mag ten hoogste vier niet-raadsleden voordragen die haar vertegenwoordigen in de raadscommissie.

2. Onder vernummering van het vierde tot en met zevende lid tot vijfde tot en met achtste lid worden een lid ingevoegd, luidende:

4. Een raadslid of de raadsleden die gedurende de zittingsduur van de raad een nieuwe fractie vormen kan/kunnen, in afwijking van het derde lid, geen commissieleden voordragen.

E.

Artikel 39 komt te luiden:

**Artikel 39. Geluid- en beeldregistraties**

1. Tijdens de vergadering worden er geluid- en beeldregistraties gemaakt. Deze worden live uitgezonden en na afloop van de vergadering op de gemeentelijke website geplaatst.
2. Anderen die van een openbare vergadering geluid- of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de commissievoorzitter en gedragen zich naar diens aanwijzingen.

F.

Artikel 53 komt te luiden:

**Artikel 53. Stemming en procedure elektronische en hoofdelijke stemming**

1. De voorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Is dit niet het geval en ook de voorzitter dit niet verlangt, dan stelt de voorzitter vast dat het voorstel zonder stemming is aangenomen.
2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen, kunnen de in de raadsvergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen, dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of zich overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming hebben te onthouden.
3. Als een raadslid of de voorzitter om stemming of mondelinge hoofdelijke stemming vraagt, doet de voorzitter daarvan mededeling aan de raad.
4. Alle ter vergadering aanwezige raadsleden brengen hun stem uit, tenzij zij zich ingevolge artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming hebben te onthouden.
5. Als stemming wordt gevraagd, verklaart de voorzitter de stemming voor geopend. Stemmingen vinden elektronisch plaats en raadsleden stemmen via stemknoppen.
6. Bij elektronische stemmingen geeft de voorzitter het moment aan waarop hij de stemming gaat sluiten. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij mondeling op dat moment nog een verzoek tot herstel doen. Hierna sluit de voorzitter de stemming en wordt de uitslag van de stemming voor iedereen zichtbaar getoond met de uitgebrachte stem per raadslid.
7. Wanneer elektronisch stemmen op grond van het vijfde lid naar het oordeel van de voorzitter niet mogelijk is omdat het stemsysteem niet goed functioneert of voor onredelijk oponthoud zorgt, geschiedt de stemming bij handopsteken, waarbij eerst de raadsleden die voor het voorstel zijn gevraagd wordt de hand op te steken en vervolgens gevraagd wordt de raadsleden die tegen het voorstel zijn hun hand op te steken.
8. Een raadslid dat zich bij het uitbrengen van zijn stem bij handopsteken vergist, kan deze vergissing herstellen totdat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt.
9. Bij mondelinge hoofdelijke stemming roept de voorzitter of de griffier de raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het daarvoor bij loting aangewezen raadslid en verloopt verder op alfabetische volgorde, vanaf het aangewezen raadslid. De leden brengen hun stem uit door het woord ‘voor’ of ‘tegen’ uit te spreken, zonder enige toevoeging.
10. Een raadslid dat zich bij het uitbrengen van zijn mondelinge hoofdelijke stem vergist, kan deze vergissing herstellen tot het volgende raadslid heeft gestemd.
11. Bemerkt een raadslid zijn vergissing in het uitbrengen van zijn elektronische stem, stem bij handopsteken en/of mondelinge hoofdelijke stem na de mogelijkheid tot herstel, dan kan deze nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de stemming.
12. De voorzitter deelt na afloop van de stemming de uitslag mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

G.

Artikel 62 komt te luiden:

**Artikel 62. Geluid- en beeldregistraties**

1. Tijdens de vergadering worden er geluid- en beeldregistraties gemaakt. Deze worden live uitgezonden en na afloop van de vergadering op de gemeentelijke website geplaatst.

2. Anderen die van een openbare raadsvergadering geluid- of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de voorzitter en gedragen zich naar diens aanwijzingen.

H.

Artikel 67, vijfde lid komt te luiden:

5. De interpellant voert niet vaker dan tweemaal het woord, de overige raadsleden, de burgemeester en de wethouders niet vaker dan éénmaal. De raad kan evenwel op verzoek verlof geven om meer dan tweemaal respectievelijk éénmaal het woord te voeren.

Artikel II

Na de ondertekening wordt de artikelsgewijze toelichting als volgt gewijzigd:

A.

De toelichting bij artikel 17 komt als volgt te luiden:

**Artikel 17. Beeldvorming**

Een Beeldvorming is formeel een raadscommissie in de zin van artikel 82 van de Gemeentewet. Gezien het informatieve karakter van de beeldvormende bijeenkomsten – er worden geen standpunten ingenomen, besluiten gevraagd of adviezen aan de gemeenteraad geformuleerd – is dit artikel summier gehouden. Hiermee wordt voldaan aan de vereisten uit de Gemeentewet voor raadscommissies, zonder dat het doel van de Beeldvorming – het delen van informatie op een wijze die past bij het onderwerp – onnodig wordt beperkt.

B.

De toelichting bij artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste alinea vervalt de laatste volzin
   “De niet-raadsleden moeten – in verband met de kenbaarheid en kiezerlegitimiteit – tijdens de laatste raadsverkiezingen op de kandidatenlijst van de desbetreffende fractie gestaan hebben.”
2. Na de eerste alinea wordt ingevoegd:
   In dit artikel is het maximale aantal niet-raadsleden per fractie dat benoemd kan worden als commissielid opgenomen. Verder is in dit artikel geregeld wat de gevolgen zijn bij een afsplitsing van een fractie: de nieuwgevormde fractie kan geen commissieleden voordragen.

C.

In de toelichting bij artikel 20 wordt in de derde alinea na “kan zich” ingevoegd “bijvoorbeeld”.

D.

Aan de toelichting bij artikel 23 wordt toegevoegd:

Inzage in deze stukken kan ook gegeven worden via een beveiligde omgeving van het raadsinformatiesysteem.

E.

Aan de toelichting bij artikel 38 wordt toegevoegd:

Overigens gelden naast de regels in dit Reglement over de orde van vergaderingen de huisregels van de gemeente Nijkerk. Bezoekers van gemeentelijke gebouwen – zo ook toehoorders bij bijeenkomsten van de gemeenteraad – dienen zich te houden aan deze huisregels.

F.

De toelichting bij artikel 39 komt als volgt te luiden:

**Artikel 39. Geluid- en beeldregistraties**
Vergaderingen van een raadscommissie worden live uitgezonden via de gemeentelijke website, zodat de vergadering ook op afstand kan worden gevolgd of later kan worden bekeken. Aangezien de vergaderingen van een raadscommissie in principe openbaar zijn, kunnen ook media geluid- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft. Wel moet rekening gehouden worden met de privacy van insprekers of publiek, commissieleden daarentegen hebben een publieke functie. Het maken van opnames mag de orde van de vergadering niet verstoren.

G.

Aan de toelichting bij artikel 41 wordt toegevoegd:

Inzage in deze stukken kan ook gegeven worden via een beveiligde omgeving van het raadsinformatiesysteem.

H.

De toelichting bij artikel 53 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt als volgt te luiden
   **Artikel 53. Stemming en procedure elektronische en hoofdelijke stemming**

2. Na het opschrift wordt een alinea ingevoegd, luidende:

   Dit artikel beschrijft de procedure voor elektronisch stemmen, stemmen bij handopsteken en (mondelinge) hoofdelijke stemming. Als stemming wordt verlangd, dan wordt in beginsel elektronisch gestemd. Als het stemsysteem niet naar behoren functioneert wordt gestemd door middel van handopsteken.

3. De laatste twee alinea's komen te vervallen.

I.

Aan de toelichting bij artikel 61 wordt toegevoegd:

Overigens gelden naast de regels in de Gemeentewet en in dit Reglement over de orde van vergaderingen de huisregels van de gemeente Nijkerk. Bezoekers van gemeentelijke gebouwen – zo ook toehoorders bij bijeenkomsten van de gemeenteraad – dienen zich te houden aan deze huisregels.

J.

De toelichting bij artikel 62 komt als volgt te luiden:

**Artikel 62. Geluid- en beeldregistraties**
Raadsvergaderingen worden live uitgezonden via de gemeentelijke website, zodat de vergadering ook op afstand kan worden gevolgd of later kan worden bekeken. Aangezien de vergaderingen van de raad in principe openbaar zijn, kunnen ook media geluid- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft. Wel moet rekening gehouden worden met de privacy van het publiek, raadsleden daarentegen hebben een publieke functie. Het maken van opnames mag de orde van de vergadering niet verstoren.

Artikel III
Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 29 januari 2026,

de griffier,

mevrouw A.G. Verhoef-Franken

de voorzitter,

mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek